

Geachte Onderwijsinspectie

Stel je bent een student en de faculteit weigert je het masterdiploma toe te kennen terwijl je alle studiepunten behaald hebt. Je bent dus wanhopig en ten einde raad. Wat kan je nu doen? Dat hangt er van af:

Optie 1: *Als je ouders veel geld hebben, dan huren ze een dure advocaat en die zal dat varkentje wel eens wassen. In eerste instantie maakt de advocaat nog even bezwaar bij de examencommissie, waarna hij/zij in beroep gaat bij het lokale College van Beroep voor de Examens; en in tweede instantie tekent hij/zij beroep aan bij de Raad van State. Ondertussen krijg je van je ouders financiële ondersteuning, totdat je het zuurverdiende diploma in ontvangst kunt nemen en je op basis daarvan een passende baan hebt gevonden.*

Optie 2: *Als je psychisch labiel bent, dan laat je je gek verklaren en laat je je opnemen in een GGZ-instelling.*

Optie 3: *Als je gewoon wanhopig en ten einde raad bent, dan kun je zelfmoord plegen; je wanhopige ouders kunnen achteraf een NieWieder-melding bij de Onderwijsinspectie indienen, die immers als wettelijke taak heeft toe te zien op de wettigheid van het handelen van instellingen van hoger onderwijs.*

Optie 4: *Als je extreem wanhopig bent én eigenrichting verkiest, kun je besluiten de voorzitter van de examencommissie te vermoorden, waarna je de pro-deo advocaat verzoekt: 4A) alsnog het diploma op te eisen en 4B) een NieWieder-melding naar de Onderwijsinspectie te sturen (zie de ouderlijke vervolgactie ad optie 3).*

De casus van de geneeskundestudent Fouad L. wordt beschreven door Sleijfer (29/9/2023) en Samson (juni 2024, pp. 3 en 25-34) en door hemzelf (Holleman 2023).¹ Zijn woedende wanhoop anno september 2023 werd door hemzelf als volgt onder woorden gebracht (EM 4/7/2024):²

“Ik was extreem boos op het Erasmus MC. Ik heb al mijn punten maar ze willen mij geen diploma geven. Ik kan niet vooruit en niet achteruit. Ik kan op mijn 32e niet aan een nieuwe studie beginnen, ik heb geen baan en straks ook geen huis.”

Bij gebrek aan ouderlijke ondersteuning was voor Fouad L. de eerste optie niet van toepassing en hij heeft, uit de resterende drie, voor optie 4 gekozen. Aansluitend bij 4B heb ik een melding bij de Onderwijsinspectie ingediend. Deze viel in twee delen uiteen: een structureel gedeelte (bijlage 5 van de Onderwijs- en Examenregeling van de Rotterdamse Masteropleiding Geneeskunde, waarin de basis wordt gelegd voor het discrimineren en wegpesten van studenten met een functiebeperking) en een tweede gedeelte, over heenzendingen van examenkandidaten wegens vermeende beroepsongeschiktheid (op grond van misdragingen gepleegd anders dan in de hoedanigheid van leerling-arts). Ik beperk me hier tot het tweede gedeelte.

a) Mijn melding d.d. 10/4/2024. In het beknopte bestek van het digitale meldingsformulier schreef ik: ‘De examencommissie van de masteropleiding Geneeskunde is half mei 2023 haar wettelijke bevoegdheden te buiten gegaan jegens de examenkandidaat Fouad Lakhilili. Op grond van twijfels over zijn beroepsgeschiktheid heeft zij geweigerd hem het diploma Basisarts toe te kennen (terwijl hij alle 180 studiepunten gehaald had). Zie Sleijfer (op.cit.). De examencommissie heeft tot taak vast te stellen of de kandidaat aan de eindtermen voldoet, maar zij is niet bevoegd daarbij mee te wegen of de kandidaat al dan niet beroepsgeschikt zou zijn. (...) Ik richt me tot u omdat u wettelijk belast bent erop toe te zien dat de gremia in het hoger onderwijs in overeenstemming met de wettelijke regels handelen. Ik hoop dat uw bemoeienis ertoe kan leiden dat de gewraakte lokale regelgeving wordt ingetrokken en dat de heer Lakhilili alsnog zijn artsenbul krijgt.’

b) Haar antwoord d.d. 2/5/2024 (zaaknr.1533986). De Onderwijsinspectie (Signalenteam hoger onderwijs) antwoordde: ‘Wij weten niet op welke gronden destijds de beslissing is genomen om het getuigschrift niet uit te reiken. De student had op dat moment mogelijkheden om tegen deze beslissing in beroep te gaan. Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.’

c) Mijn vervolgmelding d.d. 8/5/2024. Toen heb ik de volgende toelichting naar de Onderwijsinspectie gestuurd. Deze melding ‘is gebaseerd op één geruchtmakende casus (van de geneeskundestudent Fouad

¹ Sleijfer, S. (29/9/2023). *Het Erasmus MC zal nooit meer hetzelfde zijn*. Url:

<https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/artikelen/de-dag-na-het-incident>

Samson, R. (juni 2024). *Reflectierapport casus Fouad L*. Url:

<https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/fa007291-2663-4c04-9def-2342aa776053?documentId=05129ffb-c797-4e50-80db-5bea114395ce>

Holleman, W. (15/11/2023). *J'accuse...! Een aanklacht tegen de rechtsstaat*. Url:

<https://onderwijsethiek.nl/onderwijs/jaccuse-een-aanklacht-tegen-de-rechtsstaat/>

² <https://www.erasmusmagazine.nl/2024/07/04/volgens-wijkagent-gaf-fouad-l-zich-al-uit-als-arts-ik-was-extreem-boos-op-het-erasmus-mc/>

Lakhlili), maar zij duidt op een fundamentele dwaling van de examencommissie van de Rotterdamse masteropleiding Geneeskunde: een dwaling waarvan veel méér masterstudenten het slachtoffer kunnen worden. In de casus Fouad Lakhlili weigerde de examencommissie mei 2023 het diploma Basisarts aan de betrokkene toe te kennen, hetgeen tot een wanhoopsdaad op 28 september heeft geleid. Wat is er in mei gebeurd? Ik citeer uit het desbetreffende nieuwsbericht d.d. 29/9/2023 van het Erasmus MC (ondertekend door Stefan Sleijfer, decaan van de faculteit Geneeskunde en tevens bestuursvoorzitter van het academisch ziekenhuis):³

“Wij hebben in mei van dit jaar een signaal gekregen van het Openbaar Ministerie waarin stond dat onze student was veroordeeld vanwege dierenmishandeling. Het OM vroeg zich af of deze student wel geschikt was om arts te worden.⁴ Onze examencommissie is in gesprek gegaan met de student. De student had alle benodigde studiepunten behaald om een diploma in ontvangst te nemen. De examencommissie heeft toen als voorwaarde voor een diploma gesteld dat hij een psychologisch onderzoek zou ondergaan en dat de psycholoog zou verklaren dat de student geschikt zou zijn om arts te worden. De student stond daar niet afwijzend tegenover. Maar aan die voorwaarde werd niet voldaan. Er kwam geen verklaring van een psycholoog en op dit moment is onbekend of er contact is geweest met een psycholoog. Verder onderzoek is gaande.”

Bij monde van de faculteitsdecaan is dus publiekelijk erkend dat de examencommissie heeft gemeend de rechten van de examenkandidaat te moeten schenden op grond van vermeende beroepsongeschiktheid. Maar de wetgever heeft op dit punt geen enkele bevoegdheid aan de facultaire gremia verleend (behalve de scherp afgebakende bevoegdheid ex artikel 7.42a WHW in geval van *ontoelaatbare gedragingen binnen de opleiding*). De examencommissie heeft tot taak te toetsen of de kandidaat aan de eindtermen voldoet (artikel 7.13 lid 2c, 7.10 lid 2 en 7.12 lid 2 WHW, maar zij is niet bevoegd daarbij mee te wegen of de kandidaat al dan niet beroepsgeschikt zou zijn. Door publiekelijk in een geruchtmakende casus te verkondigen dat zij voorbij is gegaan aan deze wettelijke grenzen en dat zij haar examenkandidaat rechtstreeks op vermeende beroepsongeschiktheid heeft afgerekend, heeft de Rotterdamse faculteit het vertrouwen van studenten (en van iedere burger) in het rechtstatelijk handelen van examencommissies ernstig geschokt. Dat vertrouwen is eens te meer geschokt door het feit dat Onderwijsinspectie en Ministerie werkeloos hebben toegekeken toen de Rotterdamse faculteit zich aldus het recht bleek te hebben toegeëigend rechtstreeks als poortwachter tot het artseneroep op te treden. Daarom doe ik een dringend beroep op de Onderwijsinspectie dat zij de faculteit alsnog publiekelijk tot de orde roept, te meer daar inmiddels is gebleken dat haar onrechtmatige weigering om het diploma toe te kennen, fatale gevolgen heeft gehad.’

d) Haar vervolgantwoord d.d. 17/7/2024. Toen antwoordde de Onderwijsinspectie (Signalenteam hoger onderwijs) aldus:⁵

‘Ten eerste: U wijst (...) ons op een nieuwsbericht van 29 september 2023 dat is opgesteld door de voorzitter van de Raad van Bestuur van het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam. U meldt ons, kort samengevat, dat het in dit nieuwsbericht omschreven handelen van de betreffende examencommissie in strijd is met de WHW;

Ten tweede: U wijst ons op het document met de titel ‘Procedure met betrekking tot het Iudicium Abeundi als bedoeld in paragraaf 9 van de OER’ dat als Bijlage 5 is opgenomen bij de Onderwijs- en Examenregeling 2022-2023 van de masteropleiding Geneeskunde van de Erasmus Universiteit Rotterdam (hierna verder: Procedureregeling IA). U meldt ons, kort samengevat, dat de Procedureregeling IA, en dan meer in het bijzonder het bepaalde artikel 5 en artikel 9 van die regeling, in strijd is met de WHW;

Vooropgesteld wijzen wij u erop dat wij als inspectie toezicht houden op de naleving van de bij of krachtens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna; WHW) gegeven voorschriften. Uw melding is in dat verband belangrijk voor ons. Hoe wij reageren op meldingen, hangt echter af van de situatie. Het kan zijn dat we navraag doen bij het bestuur van de betrokken instelling. Soms doen wij naar aanleiding van een melding onderzoek naar de naleving op grond van artikel 12a, eerste lid, van de WHW. Onze oordelen en bevindingen naar aanleiding van zo’n onderzoek publiceren we op onze website, tenzij de aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet. Melders krijgen hier-

³ <https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/artikelen/de-dag-na-het-incident> (29/9/2023).

⁴ Mijn toelichting: De OM-brief is deels te vinden op <https://www.geenstijl.nl/5172774/post-op-4chan-van-vermoedelijke-dader-rotterdam-op-4chan-ik-ben-genie-hele-wereld-haat-ons-death-to-normies> (28/9/2023)

⁵ De strekking van de volzin gestart op de 7e rvo (Soms doen wij) is mij niet duidelijk geworden. Verder vermeld ik hier nog even de url van bijlage 5 van de OER: <https://www.eur.nl/erasmusmc/media/2023-10-bijlagen-oer-2023-2024huidige-beoordelingssystematiek-20231012>; <https://www.eur.nl/en/erasmusmc/media/2023-10-bijlagen-oer-2023-2024herziene-beoordelingssystematiek-20231012>

over geen apart bericht. Meer informatie over het toezicht van de inspectie op het hoger onderwijs kunt u lezen op onze website: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/hoger-onderwijs/toezicht-hoger-onderwijs>

e) **Mijn conclusie.** Ik ben tevreden met het vervolgantwoord van de Onderwijsinspectie: als melder kun je niet méér van haar verwachten. Ook ben ik blij dat de Onderwijsinspectie erkent dat zij met betrekking tot het hoger onderwijs mede tot taak heeft de naleving van de bij of krachtens een onderwijswet gegeven voorschriften te beoordelen en bevorderen.⁶ *Conformance to regulation* is in de kwaliteitskunde een belangrijk criterium voor de beheersing van de kwaliteit van producten en diensten.⁷

Als men, wat mijn melding betreft, het onderste uit de kan wil hebben, dan moet men een bevriende Tweedekamerfractie bereid vinden om Kamervragen aan de OCW-minister te stellen: “*Minister, heeft u kennisgenomen van het artikel d.d. 22/7/2024 op Onderwijsethiek.nl? Zo ja, bent u bereid de Onderwijsinspectie op te dragen (I.) een onderzoek in te stellen naar de wettigheid van het handelen van deze examencommissie (en naar de wettigheid van de OER-bijlage nr.5 van deze faculteit) en (II.) de uitkomsten van dat onderzoek, in de vorm van een publicabel document, aan u te rapporteren?*”

Wes Holleman
weblog onderwijs. 22-7-2024
<https://onderwijsethiek.nl>

---

⁶ Artikel 3, lid 2, sub b van de *Wet op het Onderwijstoezicht*. Url: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0013800/2015-08-01>

⁷ Zie ook <https://www.appliedengineering.com/blog/2021/4/9/conformance-vs-compliance-whats-the-difference>
Gewone docenten (en de wetgever) rekenen het als *conformance to regulation* wanneer studenten met een functiebeperking tot een universitaire opleiding worden toegelaten, want volgens hen krijgen ze zodoende een eerlijke kans om een universitair diploma te halen. Maar de medische faculteiten rekenen het als *compliance to regulation* wanneer studenten met een functiebeperking tot de masteropleiding worden toegelaten, want volgens hen geeft men zodoende aan ‘kneuzen’ een onverdiende kans naar het artsberoep door te stromen.